

piens ait, quod *nubes superiores ſapientia diſtillent rorem*, Prou. 20. Quibus ſat liquido conſtat, contra falſam Peripateticorum aſſertionem, quod nec vapores è terra aut aquis emergentes, nec frigus mediæ aeris regionis vaporem illum imaginarium increaſſans atque ſuſtentans, ſit aut nubis cauſa materialis aut efficiens, ſed ipſe aer flatu Dei oppoſito ſeu tranſuerſo adpoſitus atq; increaſſatus: hoc eſt angelorum radio ſapientiæ ad voluntatem ſui creatoris obeundam raptorum atq; exagitatorum.

Pariter res ſe habet in niuis, grandinis, & pruinæ generatione, præterquam quod in tali creatione Ventus ſeptentrionalis habeat dominium, cuius eſt conſtringere aerem in nubem, flatu Auſtrali, licet in remiſſiori gradu flante, redactum, atq; indurare; nam vt Auſtralis venti eſt mollificare, liquefacere, & reſoluere, ita Aquilonis eſt obdurare atq; conſtringere. Quod autem Deus ſit ſolus iſtiusmodi meteororum, mediantibus miniſtris ſuis angelicis, productor atq; effector, his teſtimoniis è ſacto fonte productis comprobatur: *Pruinam cæli* (inquit Deus) *quis genuit?* Job. 28. 29. Ac ſi tali quaſtione argueret neminem præter ſolum ipſum. Et alibi, *Deus niues emittit ſicut lanam, & pruinã quaſi cineres diſpergit, deicit gelu tanquam fruſta, coram frigore eius quis conſiſtat?* Pſ. 147. 16. Quibus innuere videtur, quod Deus per ventos ſuos, & præcipue Boream, aerem Auſtri flatibus remiſſioribus congregatum niues procreet, vnde dicit: *Deus fortis flatu ſuo edit niues, & glacies*, Job. 27. 9. Et alibi: *Aquilo producit frigus*. Porro gelu & pruinã ab aeris roſcidi concretione flante Deo à ſeptentrione procreantur; hinc legimus *glaciem ab vtero roris egredi*, Job. 38. 28. Et alibi, *Flante Deo concreſcit gelu inſtar lapidis aqueæ* &c. Job. 27. 9. Quo ſermone materia glaciei atq; eiufdem forma & author cû ipſius instrumento explicatur, videlicet materia roſcida, forma lapidis aqueæ, Deusq; agens mediante instrumento ſuo flatuoſo. Ex his ergo patet Philoſophorum ethnicorum error in materia & cauſa efficiente huiusmodi meteororum.

CAP. XX.

De cauſa coruſcationis, fulguris, fulminis, atque tonitruorum efficiente vnica, ſimiliter de ſumorum & flammarum ſulphurearum actore.

VT omnium creator facit angelos ſuos Ventos, ſic etiam miniſtros ſuos ignem ſeu flammam vrentem efficit, reſte Propheta regio, Pſ. 103. 104. fulgura autem & coruſcationes aerem ipſorum præſentia animatum, & ignea eorum forma indutum vocamus, quod quidem etiam ex conſequentia ſermonis iſtiusmodi colligimus, *Deus aptat pondus aeris, & appendit aquas in menſura, facitq; fulgetro tonitruum viam ſuam*, vbi videtur aerem aptare in ſuo pondere, vt per eum tanquam medium, ignei eius ſpiritus viam ſuam ad voluntatem creatoris perficiendam faciant, hoc innuere videtur Job in alio loco. *Nubes ſpargunt lumen ſuũ quæ cuncta luſtrant per circuitum, quocunq; eas volũtas creantis agit ad omne quod præceperat illis ſuper faciem orbis terrarum ſiue ad ſtagellum ſiue in beneficentiam*, Job. 28. 25. Et alibi. *En extendit Deus ſuper nubes lucem ſuam, & radices maris tegit*, Job. 37. & alibi: *Fulgura nunquid mittes, & reuertenti tibi dicent ad ſumus*, Job. 36. Nonne etiam de cauſa fulguris efficiente certiores ſumus facti ex his verbis, *Ignis exiens à conſpectu Iehouæ, exanimauit filios Aharonis*, Leuit. 10. 2. Et alibi, *Ignis à Iehoua egreſſus conſumebat 250. viros qui admonerant thus*. Nu. 16. 35. Deniq; in Apocalypſi habemus *quod fulgura, voces, & tonitrua procedebant à throno Dei*: quibus manifeſte denotatur, quod coruſcationes & fulgura à Deo immediate procedant, & quod iſte ſermo ſit hoc modo intelligendus, Eſſentia nempe diuina, in ſua ſapientia ſeu emanatione, agit ſuum ſimile in ſpiritibus igneis, (mediate quo exiſtit atque permanet angelus igneus talis qualis apparet in aere tempore fulguris: nam incorruptibilis Dei ſpiritus eſt in omni re, ſed in angelis copioſius) partem quaſi ſui (inquam) vrget & mouet ad ea præſtanda, quæ à patre mouente ordinantur, atq; hi ſpiritus ignei in motu ſuo conturbant aerem, eum in denſas nubes conglomerant & conſtringunt, & contra ſpiritus natura iis oppoſiti, & à plaga mundi contraria ſpirantes, bellum impetuoſum gerentes, à madido illorum amplexu & denſo carcere ipſos circumambiente violenter erumpunt, quod quidem ſpiritus ſeu dæmones illi ignei aut aquei non faciunt, ſed Deus duplici à ſua eſſentia radio emiſſo in iis agente efficere ſol. t. Atq; hæc eſt ratio, quod plura eodem tempore tonitrua audiuntur, à diuerſis mundi angulis exurgentia: vnde dicit Daniel, *quatuor cæli ventos pugnãſſe in mari magno*, Dan. 7. hoc eſt in aere aperto: vbi per ventos intelligit Propheta intelligentias angelicas quæ præſident quatuor mundi cardinib. Sed de his luculentius libro ſecundo huius mēbri, Deo volente, diſcuremus. Sed & alia pagina ſacræ teſtimonia ad cauſam hanc noſtram vnicam rerum omnium efficientem ita probandam habemus vbiq; per ipſam diſperſa, & præcipue quod Deus ſolus (nulla alia cauſa efficiente ſubalternata mediante) ſit author & actor in tonitruo, & fulgure, atque omnibus aliis meteoris quibuſcunq; lucidis. Nam in vno loco dicitur, *Aſcendit ſumus in ira eius, & ignis à facie eius exarſit, carbones accenſi ſunt ab eo* &c. *Præ fulgore in conſpectu eius nubes tranſierunt, grando & carbones ignis, & intonuit de cælo Dominus & altiffimus dedit vocem ſuam*, &c. Pſal. 17. 9.

Cc

Quo